

Advies aan het college

Opsteller

Hoexum, Maeike

Portefeuillehouder

Gerrie Rozema

Vergadering van

College d.d. 05 mrt 2024

Kenmerk

Z.24.423693 / D.24.1736141

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Subsidie Groener beloont 2024

Onderwerp

Subsidieregeling Groener beloont 2024

Voorgesteld besluit

1. De subsidieregeling "Groener beloont: groen dak, groene wand, regenwatergebruik" voor 2024 vast te stellen
2. De subsidieregeling "Groener beloont: vergroening, infiltratie, afkoppelen en opvangen regenwater" voor 2024 vast te stellen
3. Het subsidieplafond voor 2024, zoals opgenomen in de regels, vast te stellen op €50.000,- resp. €30.000,-
4. Beide regelingen met terugwerkende in werking te laten treden per 1/1/2024
5. De hierbij behorende maatregelen vast te stellen
6. Akkoord te gaan met bijgesloten raadsinformatiebrief en deze naar de gemeenteraad van Heerenveen te verzenden

Definitief besluit**Inleiding**

In 2021 is o.b.v. het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie en het Watertakenplan 2021-2024 besloten een subsidieregeling "Groener beloont 2021" te starten. In 2022 en 2023 is deze regeling opnieuw

vastgesteld, met in 2023 een aantal wijzigingen. De subsidie is vastgelegd in nadere regels met bijbehorende maatregelenlijst.

De nadere regels omvatten 6 maatregelen:

- Aanleg groen dak
- Aanleg groene wand met infiltratiesysteem
- Aanleg regenwatergebruik-installatie
- Verharding vervangen door groen of waterdoorlatende verharding
- Afkoppelen regenpijp van het riool
- Aansluiten regenton, regenwateropvang- of infiltratiemodule

Zowel in 2021, 2022 als in 2023 is goed gebruik gemaakt van deze subsidiemogelijkheid.

Om uiteindelijk te komen tot een klimaatbestendige omgeving in 2050 is onder meer voortzetting van de regeling, als onderdeel van vele opgaven voor klimaatadaptatie, gewenst. Samen hebben we namelijk nog veel te doen m.b.t. klimaatadaptatie en biodiversiteit! Voorgesteld wordt dan ook voor 2024 de regeling "Groener beloont" voort te zetten.

Na vaststelling door het college zal de regeling gepubliceerd worden op www.overheid.nl en met terugwerkende kracht in werking treden per 1 januari 2024.

Beoogd effect

Een openbare ruimte die klimaatbestendig is ingericht en optimaal ruimte biedt.

In het hoofdlijnenakkoord 2022-2026 is opgenomen dat er rekening gehouden wordt met klimaatverandering en er aanpassingen plaatsvinden. Om op de gevolgen van klimaatverandering voorbereid te zijn vraagt dat mede een inspanning van inwoners en bedrijven.

De subsidieregelingen dragen bij aan deze doelstelling door het treffen van passende maatregelen c.q. de stimulering tot het nemen van deze maatregelen.

Argumenten

1.1 + 2.1 De subsidies verlagen de drempel voor inwoners en bedrijven om maatregelen te nemen

Er zijn 6 maatregelen benoemd met eventueel een nadere uitwerking in varianten. Er is hierbij gekozen om zo minimaal mogelijk beperkende voorwaarden op te nemen. Hiermee werken we vanuit de bedoeling. Daarom is er een splitsing gemaakt in twee regelingen, waarbij de grotere maatregelen (i.c. groen dak, groen wand en regenwatergebruik-installatie) vooraf aangevraagd dienen te worden en de kleinere maatregelen na uitvoering kunnen worden aangevraagd.

1.2 + 2.2 Van de mogelijkheid tot subsidie (Groener beloont) is goed gebruik gemaakt door inwoners

In de afgelopen drie jaar zijn er in totaal 458 subsidies uitgekeerd verspreid over de zes maatregelen. In 2023 zijn in totaal 144 subsidies toegekend. De meeste subsidies zijn in 2023 uitgekeerd voor (87) waren voor het aansluiten van een regenton, regenwateropvang- of infiltratiemodule. Het aanleggen van een groen dak (26) en het vervangen van verharding door groen (26) zijn daarna het meest uitgekeerd. De subsidieaanvragen hebben nagenoeg volledig betrekking op aanvragen van inwoners.

Deze subsidieregelingen hebben betrekking op (particulier) eigendom en eigen handelingsperspectief. We kijken hierbij niet alleen naar knelpuntlocaties, omdat beeldvorming en bewustwording ook een grote rol speelt bij maatregelen t.a.v. klimaat. Het gaat om het verbeteren van bestaande situaties. Voor bestaande bouw is het nemen van maatregelen vaak duurder. Voor (klimaatadaptatie) maatregelen komen ook bedrijven in de gemeente Heerenveen in aanmerking. Nieuwbouwprojecten komen ook voor 2024 (nog) niet in aanmerking voor de subsidie.

1.3 + 2.3 Voortzetting regeling

Op basis van het vastgestelde hoofdlijnenakkoord 2022-2027 worden de duurzaamheidsopgaven momenteel nader uitgewerkt in een viertal programma's. In de programma uitwerking van de programma's 'Aanpassen aan een nieuw klimaat' en 'Biodiversiteit en ecosystemen' zal daarbij ook aandacht/uitwerking plaats vinden van de subsidieregeling. Aangezien deze uitwerking nog niet is afgerond wordt voorgesteld de huidige regeling voort te zetten in 2024.

Voor 2025 kan dan desgewenst aanpassing plaatsvinden op basis van de uitwerking van de programma's. De regeling is daarnaast in de praktijk van voorgaande jaren bruikbaar gebleken en kan dan ook in 2024 worden voortgezet. De maatregelen blijven evengoed relevant als we met de programma's 'Aanpassen aan een nieuw klimaat' en 'Biodiversiteit en ecosystemen' gaan werken.

3.1. Middelen

Ook voor 2024 zijn wederom middelen beschikbaar voor deze regeling (zie onder financiën). De besteding bedroeg ca. € 60.000,= in 2021 en ca. € 36.000,= in 2022 voor het totaal van beide regelingen. De verwachting is dat de gestelde plafonds van € 50.000,= resp. € 30.000,=, voor 2024 voldoende zijn.

3.2 Bevoegdheid college

Op grond van de Algemene subsidieverordening Heerenveen 2017 is het college bevoegd subsidieregelingen vast te stellen, voor zover dekking plaatsvindt vanuit vastgestelde budgetten. Aangezien hierin is voorzien (zie onder financiën) volstaat een informerende brief aan de gemeenteraad.

4.1 Regeling 2024

De middelen zijn beschikbaar voor geheel begrotingsjaar 2024.

5.1 Maatregelen

De maatregellijsten zijn gekoppeld aan de verschillende subsidieregelingen/subsidies.

6.1 informeren raad

Het College is bevoegd om de subsidieregelingen (v.h. nadere regels) vast te stellen. Deze bevoegdheid is vastgelegd in de Algemene subsidieverordening Heerenveen 2017, althans zolang dekking plaatsvindt vanuit de huidige vastgestelde budgetten. De raad hierover te informeren met bijgevoegde raadsinformatiebrief (D24.1738456).

Risico's of kanttekeningen

1.1 + 2.1 Procedure- en uitvoeringstermijnen

In de subsidieregeling is sprake van procedure- en uitvoeringstermijnen. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van uitbetaling van beschikkingsbedragen na de looptijd van de regeling. Na indiening en afgifte beschikking wordt ruimte gegeven (één jaar) om de maatregelen uit te voeren en vervolgens de afrekening in te dienen en af te rekenen. In het meest extreme geval kan uitbetaling meer dan een jaar (ruim 15 maanden) na beschikking plaatsvinden.

3.1 Er is geen zicht op hoe snel het subsidieplafond bereikt wordt

Aan beide subsidieregeling is een subsidieplafond gekoppeld. Het is lastig van te voren in te schatten hoe snel dit plafond bereikt is. Het is ook niet zeker wat het effect van het verhogen van de maximaal uit te keren bedragen hierop zal zijn. De voortgang van het budget wordt bijgehouden door middel van een bestand waar ook de aanvragen in bijgehouden worden. De ervaringen uit 2021, 2022 en 2023 laten zien dat het beschikbare bedrag voor 2024 voldoende ruimte biedt voor inwoners. In 2024 zal meer ingezet worden om bedrijven te bereiken waardoor het beschikbare subsidiebedrag sneller bereikt kan zijn.

4.1 Plus voor biodiversiteit is niet opgenomen in alle maatregelen

De maatregelen groen dak en groene wand zijn vooral gericht op vergroening voor klimaatadaptatie. Om gebruik te maken van de subsidie is geen eis opgenomen om met inheemse en/of insectvriendelijke soorten te werken. De reden hiervoor is dat dit de maatregel gecompliceerder en moeilijker controleerbaar maakt. Bovendien kan het advies zijn om te kiezen voor planten die het beste functioneren in een dergelijk systeem. Om het kiezen voor inheemse en/ of insectvriendelijke beplanting te bemoedigen is een subsidie van € 6,00 per vierkante meter beschikbaar.

4.2 De regeling geldt met terugwerkende kracht.

In de Algemene Subsidieverordening (ASV) is opgenomen dat maatregelen/activiteiten niet met terugwerkende kracht opgevoerd kunnen worden, met andere woorden geen subsidie voor aanvang van de activiteiten.

Hiervan afwijken brengt in dit geval slechts een kleine rechtsonzekerheid met zich mee, aangezien er alsnog wordt getoetst dat de maatregelen niet voor aanvraag/aanvang van de activiteiten zijn uitgevoerd. Om deze reden is in dit specifieke geval ervoor gekozen om alsnog met terugwerkende kracht te gaan werken. Het betreft namelijk grotendeels een doorlopende subsidieregeling welke jaarlijks op kleine punten wordt aangepast.

Communicatie

Afgestemd met adviseur communicatie:

De subsidie "Groener beloont" wordt vermeld op de duurzaamheidswebsite van de gemeente: één voor één groener. Feitelijk is bij instemming met het voorstel sprake van actualisering van de subsidieregels naar 2024 en berichtgeving/informatie naar o.b.v deze regels. Daarnaast wordt er extra aandacht geschonken aan communicatie van de vaststelling van deze regeling voor 2023 via een persbericht, er wordt in 2024 op enkele (bewustwording)acties actief ingezet. Daarnaast wordt in 2023 ingezet op verbeteren vindbaarheid van de subsidies en de informatie hierover.

Financiën

Afgestemd met adviseur financiën:

Subsidieregels "Groener beloont: groen dak, groene wand, regenwatergebruik" voor 2024 vast te stellen op € 50.000,-; • Subsidieregels "Groener beloont: vergroening, infiltratie, afkoppelen en opvangen regenwater" voor 2024 vast te stellen op € 30.000,-. De besteding bedroeg ca. € 60.000,= in 2021 en ca. € 36.000,= in 2022 voor het totaal van beide regelingen. De verwachting is dat de gestelde plafonds van € 50.000,= resp. € 30.000,=, voor 2024 voldoende zijn.

Afstemming met andere afdelingen en/of griffie

Bijlagen